

โบราณสถานวัดบ้านน้อย

ตั้งอยู่ ที่ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โบราณแห่งนี้มีสิ่งสำคัญ ได้แก่ วิหาร เจดีย์ กำแพงแก้ว และซุ้มประตูที่มีเฉพาะด้านทิศตะวันออกและทิศใต้

วิหาร ของวัดบ้านน้อยเป็นอาคารทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าก่ออิฐเสापูน ด้านหน้ามีประตู ๑ ประตู ส่วนผนังอีก ๓ ด้านก่อเป็นผนังทึบ

เจดีย์ราย อยู่ด้านหน้าของวิหาร ๔ องค์ และด้านทิศใต้ ๑ องค์ เป็นเจดีย์ที่มีองค์ระฆัง เป็นทรงกลม แต่มีลักษณะพิเศษ คือ มีส่วนเอวคอดและยอดผายออก ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของงานช่างพื้นถิ่นในแถบจังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้ยังปรากฏเจดีย์รายอีกหลายองค์ที่มีสภาพชำรุดเหลือเฉพาะฐาน

ซุ้มประตูเป็นทรงปราสาทยอดจัตุรมุข ที่มีช่องทางเข้าเป็นกลีบบัว เป็นสถาปัตยกรรมที่รับอิทธิพลจากตะวันตก ซึ่งนิยมก่อสร้างกันมากในสมัยอยุธยาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเป็นต้นมาสอดคล้องกับลวดลายปูนปั้นประดับในส่วนชั้นช่อฉัตรที่มีบัวหัวเสาเป็นแบบกลีบยาว หรือบัวแฉก ตลอดจนเครื่องลายของปูนปั้น ซึ่งเป็นงานศิลปกรรมในสมัยอยุธยาตอนปลาย

กรมศิลปากร ดำเนินการขุดแต่งและบูรณะโบราณสถานแห่งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ โดยเป็นการบูรณะเสริมความมั่นคงและรักษาสภาพรูปแบบเดิมของโบราณสถานไว้เป็นสำคัญ ทั้งนี้ได้ดำเนินปฏิสังขรณ์กำแพงแก้ว เจดีย์หมายเลข ๔ และเจดีย์หมายเลข ๕ ตามหลักฐานที่ปรากฏในภาพถ่ายเก่าก่อนที่เจดีย์ทั้ง ๒ องค์นี้จะพังลง

สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี